

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije

Smjernice o javnoj nabavi

Programi Europske teritorijalne suradnje 2014.-2020.

Verzija 2

Srpanj 2020.

Sadržaj

1. UVOD	3
2. OPĆA NAČELA.....	4
3. POSEBNA PRAVILA	5
3.1 Programska pravila nabave i postupak tri referentne cijene	5
3.2 Područje primjene – koja pravila slijediti?	7
4. PRAVILA NABAVE	8
4.1 Pravila za obveznike Zakona o javnoj nabavi	8
4.2 Pravila za privatne partnere koji nisu obveznici Zakona o javnoj nabavi	10
5. NAJČEŠĆE GREŠKE U POSTUPCIMA NABAVE	20
6. POSLJEDICE NEPOŠTIVANJA PRAVILA NABAVE	21
6.1 Primjena financijskih korekcija	21
7. PRILOZI	22

1. UVOD

Smjernice o javnoj nabavi izradilo je Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova EU (u daljnjem tekstu: MRRFEU) kao Tijelo za kontrolu u Republici Hrvatskoj u sklopu programa Europske teritorijalne suradnje.

Ovaj dokument je dodatak nacionalnim smjernicama o prihvatljivosti troškova, a njegova svrha jest dati opći pregled načela i pravila koje hrvatski projektni partneri trebaju poštivati prilikom provođenja javne nabave u okviru sljedećih programa Europske teritorijalne suradnje:

1. Interreg V A Program Mađarska - Hrvatska
2. Interreg V A Program Slovenija - Hrvatska
3. Interreg V A Program Italija - Hrvatska
4. Interreg V B Središnja Europa
5. Interreg V B Mediteran
6. Interreg V B Dunav
7. Interreg V B Jadransko-jonski program
8. Interreg V C Interreg Europe
9. URBACT III

Kako je navedeno u samim Smjernicama o javnoj nabavi, obveznici Zakona o javnoj nabavi dužni su slijediti procedure i načela definirana EU direktivama o javnoj nabavi, odredbama Zakona o javnoj nabavi RH¹, internim aktima te programskim pravilima.

Projektni partneri, koji nisu obveznici Zakona o javnoj nabavi, pored programskih pravila, dužni su poštovati načelo transparentnosti, načelo zabrane diskriminacije, načelo jednakog tretmana i načelo tržišnog natjecanja te im ovaj dokument služi kao vodič kroz procese javne nabave.

Napomena: Zakon o javnoj nabavi, odnosno pravila o nabavi složena su tema te su mnogi nalazi proizašli iz financijskih provjera programa i projekata financiranih sredstvima ESI fondova vezani uz pogreške u postupcima nabave. Stoga je osobitu pažnju potrebno posvetiti provedbi postupaka nabave. Ovaj dokument pruža osnovne informacije o pravilima javne nabave, najčešćim pogreškama u postupcima nabave, te daje primjere i upute za provedbu postupaka nabave.

¹ Ove smjernice su rađene prema Zakonu o javnoj nabavi, Narodne Novine, broj 120/2016.

2. OPĆA NAČELA

Sklapanje ugovora čiji je predmet izvođenje radova, isporuka robe i pružanje usluga podložno je pravilima javne nabave. Cilj pravila javne nabave jest osigurati da kupnju robe, usluga i radova prate transparentni postupci u kojima se osigurava tržišno natjecanje svim gospodarskim subjektima. Navedena pravila projektni partneri obvezni su slijediti prilikom nabave robe, usluga i radova u okviru svojih projekata, odnosno ugovora.

Pravila se razlikuju ovisno o vrsti robe, usluga i radova koji se nabavljaju, o vrijednosti nabave i ovisno o tome je li naručitelj (projektni partner) obveznik Zakona o javnoj nabavi ili ne. Pravnu osnovu u javnoj nabavi čini nekoliko razina:

- ✚ Na razini EU – direktive o javnoj nabavi;
- ✚ Programska pravila - specifična programska pravila o javnoj nabavi u okviru pojedinog programa Europske teritorijalne suradnje;
- ✚ Nacionalna pravila – Zakon o javnoj nabavi Republike Hrvatske (Narodne Novine, broj 120/2016);
- ✚ Interna pravila partnera (ukoliko postoje).

Napomena: Za projektne partnere u programima Europske teritorijalne suradnje to znači da osim pravila o nabavi koja proizlaze iz Zakona o javnoj nabavi i EU direktivama o javnoj nabavi, trebaju poštovati specifična pravila i na razini pojedinog programa suradnje.

Ukoliko tijekom provođenja procedura javne nabave dođe do mogućnosti primjene različitih i neusklađenih EU, nacionalnih i internih pravila, partneri su dužni poštovati strože odredbe.

Dodatno, potrebno je poštovati odredbe drugih zakona relevantnih u postupcima nabave (npr. Zakona o obveznim odnosima, Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima i drugih).

Prema pravilima Europskih strukturnih i investicijskih fondova (ESIF), programska tijela trebaju osigurati da se programi i projekti provode u skladu s primjenjivim pravilima o javnoj nabavi. Stoga je važno da se projektni partneri također upoznaju s primjenjivim pravilima o javnoj nabavi i postupaju u skladu s istima.

Nepoštivanje pravila o javnoj nabavi koja su postavljena na razini Europske unije (EU), odnosno nacionalnoj ili programskoj razini može imati financijske posljedice² u smislu primjene financijskih korekcija temeljenih na vrsti pogreške i njenoj važnosti. Shodno tome, ovim se dokumentom želi postaviti minimum pravila kojima bi se osiguralo da projektni partneri poštuju pravila o nabavi na svim razinama.

² Nepridržavanje obveznih pravila o nabavi podliježe odredbama Odluke Komisije od 14. svibnja 2019. o određivanju i smjernica za određivanje financijskih ispravaka koji se u slučaju nepoštivanja primjenjivih pravila o javnoj nabavi primjenjuju na izdatke koje u okviru podijeljenog upravljanja financira Unija. (C(2019) 3452), te se u skladu s navedenom odredbom primjenjuju financijski ispravci, osim ako ne vrijede posebna nacionalna pravila.

3. POSEBNA PRAVILA

Važno je obratiti pažnju na činjenicu da je tijekom provedbe programa Europske teritorijalne suradnje obvezno poštovati pravila o javnoj nabavi, ali i pravila primjenjiva na posebne programe (npr. u slučajevima u kojima pravila o javnoj nabavi ne obvezuju obveznike Zakona o javnoj nabavi da pribave tri ponude za ugovore male vrijednosti, što se može zahtijevati programskim pravilima).

Napomena: Posebnu pažnju treba posvetiti činjenici da je za svrhu opravdanja i prihvatljivosti troškova potrebno sačuvati dokaze o provođenju javne nabave te ih dostaviti Tijelu za kontrolu kao dio izvještajne dokumentacije. Navedeni dokazi se provjeravaju prije odobrenja, odnosno prihvaćanja troškova. Nadalje, potrebno je osigurati odgovarajući revizorski trag.

Primjer: u otvorenom postupku projektni partneri dostavljaju:

- Potpunu Dokumentaciju o nabavi (s Pozivom na nadmetanje),
- Dokumentaciju vezanu za ocjenu ponuda (zapisnik / izvještaje / odluke),
- Dokaz o objavi,
- Primljene ponude,
- Svu komunikaciju s ponuditeljima,
- Sve izmjene Poziva na nadmetanje i Dokumentacije o nabavi,
- Ugovor,
- Dokaze za referentne cijene kao što je navedeno u odjeljku 3.1 ispod.

Za više informacija o otvorenom postupku, molimo pogledati poglavlje 4.2.5.

3.1 Programska pravila nabave i postupak tri referentne cijene

Kako bi se osiguralo postupanje u skladu s načelom dobrog upravljanja, a osobito kako bi se omogućile efektivne nabave i učinkovito korištenje javnih sredstava, te opravdanost postignute cijene, programi Europske teritorijalne suradnje, ispod pragova propisanih EU i nacionalnim zakonodavstvom, partnerima su postavili programska pravila te uvjetuju istraživanje tržišta odnosno primjenu postupka tri referente cijene.

Za projektne partnere koji su obveznici Zakona o javnoj nabavi za sve procijenjene vrijednosti nabave³ koji su ispod nacionalnih pragova, provodi se postupak sukladno internim procedurama / aktima. **Ukoliko interni akt za vrijednost iznad programskog praga dozvoljava nabavu putem narudžbenice (dakle bez istraživanja tržišta ili prikupljanja 3 ponude), partner ipak mora provesti istraživanje tržišta ili prikupiti 3 ponude jer je u obvezi poštovati programsko pravilo tj. primijeniti strožu proceduru.**

Postupak „tri referentne cijene“ znači da za sve ugovore jednake ili veće vrijednosti od pragova određenih od strane programa projektni partneri trebaju pribaviti najmanje tri reference koje su jedno ili kombinacija sljedećeg:

- ✚ Ponude unutar postupka nabave,
- ✚ Pro-forma (neobvezujuće) ponude/
- ✚ Referentne cijene iz internetskih cjenika ili korištenjem centraliziranih servisa e-nabave,
- ✚ Drugo, ako je primjenjivo.

³ Procijenjenu vrijednost nabave određuju projektni partneri prije nego započnu s postupkom nabave. Uobičajeno je vrijednost postavljena u budžetu ugovora o sufinciranju (*Subsidy Contract*). Međutim, ona može odstupati ovisno o stvarnom istraživanju tržišta (u slučaju povećanja, projektni partneri trebaju imati dostupne izvore sredstava kako bi pokrili razliku).

Projektni partneri trebaju osigurati da su sve gore navedene reference usporedive, sadržavajući sljedeće parametre:

- ✚ Opis tehničkih specifikacija,⁴
- ✚ Količine,
- ✚ Cijenu,
- ✚ Drugi opis predmeta nabave, gdje je primjenjivo. To, na primjer, može biti: dostava / izvršavanje ili provedba / vrijeme ili rok izvršenja, trajanje i vrsta jamstva, opcije plaćanja, drugi uvjeti provedbe ugovora itd.

Napomena: Načelo tri referentne cijene dopušta projektnim partnerima pribavljanje relevantnih referenci na bilo koji od opisanih načina. Na primjer, mogu tražiti 3 pro-forma ponude od relevantnih gospodarskih subjekta (npr. poduzeća) koje pružaju određene savjetodavne usluge.

U drugom slučaju, u kojem projektni partneri kupuju, na primjer, standardna računala, može biti dovoljno da pribave cijene s internetskog cjenika (uzimajući u obzir i osiguravajući da su specifikacije računala iste, odnosno usporedive).

U trećem slučaju, projektni partner može željeti pribaviti tri ponude unutar postupka nabave (iako nije obavezan to učiniti jer je procijenjena vrijednost niža od objavljenih pragova).

Prilikom provedbe, navedeni postupak pružit će objektivno znanje i dovoljno podataka o relevantnom tržištu omogućujući transparentnu usporedbu ponuda u pogledu cijene i/ili kvalitete te dubinsku procjenu opravdanosti cijene.

Projektni partneri, bez obzira na procijenjenu vrijednost nabave, trebaju osigurati i prikazati omjer cijene i kvalitete, odnosno opravdanost troška (na primjer, projekt predviđa nabavu prijenosnog računala za upravljanje projektom. Projektni partner, bez dokazivog omjera cijene i kvalitete te opravdanosti troška nabavlja računalo vrijednosti 19.000,00 HRK. U ovom je slučaju jasno da se omjer cijene i kvalitete te opravdanost troškova ne može dokazati).

Važno: Ukoliko program nema definiran prag za sve nabave jednake ili veće procijenjene vrijednosti od 20.000,00 HRK (bez PDV-a) preporučamo provedbu postupka „tri referentne cijene“

Pravila i pragovi nabave pojedinog programa suradnje naznačeni su u sljedećoj tablici:

PROGRAMSKA PRAVILA JAVNE NABAVE		
Program	Iznos u EUR (bez PDV-a)	Opis
Interreg Italija - Hrvatska	5.000,00	Za nabavu iznad 5.000 EUR (bez PDV-a), a do pragova postavljenih internim, nacionalnim i EU pravilima, treba dokumentirati istraživanje tržišta, odnosno primijeniti načelo "tri referentne cijene". Za više informacija pogledati implementacijski priručnik programa.
Interreg Mađarska - Hrvatska	5.000,00	Za nabavu iznad 5.000 EUR (bez PDV-a), a do pragova postavljenih internim, nacionalnim i EU pravilima, treba dokumentirati istraživanje tržišta kroz slanje upita za najmanje 3 ponude. Za više informacija pogledati smjernice za prijavitelje programa.

⁴ Izraz "Tehničke specifikacije" koristi se za opisivanje predmeta nabave za postupke nabava usluga, roba i radova.

Interreg Slovenija - Hrvatska	-	Za <u>sve</u> vrijednosti <u>nabave</u> , a do gornjeg iznosa utvrđenog zakonodavstvom EU, nacionalnim zakonodavstvom i institucionalnim pravilima, traži se dokaz o istraživanju tržišta. Za više informacija pogledati programski priručnik o provedbi, četvrti dio.
Interreg Središnja Europa	5.000,00	Za nabavu iznad 5.000 EUR (bez PDV-a) dokumentirati i dokazati istraživanje tržišta. Za više informacija pogledati implementacijski priručnik programa.
Interreg ADRION	5.000,00	Za nabavu iznad 5.000 EUR (bez PDV-a) dokumentirati i dokazati istraživanje tržišta. Za više informacija pogledati implementacijski priručnik programa.
Interreg Dunav	5.000,00	Za nabavu iznad 5.000 EUR (bez PDV-a) dokumentirati i dokazati istraživanje tržišta. Za više informacija pogledati dokument programa <i>Control Guidelines</i> .
Interreg Mediteran	5.000,00	Za nabavu iznad 5.000 EUR (bez PDV-a) dokumentirati i dokazati istraživanje tržišta. Za više informacija pogledati priručnik programa.
Interreg Europe	-	Program nema definiran prag.
URBACT III	-	Program nema definiran prag.

Za dodatne specifičnosti pojedinog programa suradnje, molimo konzultirati programske priručnike.

3.2 Područje primjene – koja pravila slijediti?

Projektne partneri – obveznici Zakona o javnoj nabavi – projektne partneri koji su obveznici Zakona o javnoj nabavi (kako je opisano u odjeljku 4 ovog dokumenta), uključujući međunarodne organizacije, trebaju slijediti primjenjiva pravila o javnoj nabavi.

Projektne partneri – ne-obveznici Zakon o javnoj nabavi (privatni partneri) – projektne partneri koji nisu obveznici Zakona o javnoj nabavi (kako je opisano u odjeljku 4 ovog dokumenta), nisu obvezni primjenjivati Zakon o javnoj nabavi. Neovisno o tome, privatni partneri obvezni su dodijeliti ugovor ponuditelju koji pruža najbolju vrijednost za novac ili, prema potrebi, ponuditelju koji pruža najnižu cijenu, ujedno izbjegavajući sukob interesa. Kako bi njihovo postupanje bilo u skladu s navedenom obvezom, privatni partneri, pored programskih pravila, obvezni su poštovati načelo transparentnosti, načelo zabrane diskriminacije, načelo jednakog tretmana i načelo tržišnog natjecanja.

4. PRAVILA NABAVE

Posebna uputa o neopravdanom izbjegavanju strožeg postupka nabave:

Projektни partner ne smije podijeliti vrijednost roba / radova / usluga s namjerom izbjegavanja strožih pravila, odnosno strožih obveza objave ili drugih pravila primjenjivih s obzirom na procijenjenu vrijednost nabave.

Izbor metoda korištenih za izračunavanje procijenjene vrijednosti nabave ne smije se koristiti s namjerom izbjegavanja strožih pravila, odnosno strožih obvezama objave ili drugih pravila primjenjivih s obzirom na procijenjenu vrijednost nabave.

Projektни partneri trebaju imati na umu da su obvezni osigurati transparentnost i zabranu diskriminacije te omogućiti tržišno natjecanje.

U svrhu određivanja trebaju li se postupci nabave ili ne trebaju podijeliti, projektни partner treba smatrati nabavu cjelovitom, uzimajući u obzir funkcionalne i vremenske čimbenike. Na primjer, ako su radovi unutar jednog ugovora o sufinanciranju (*Subsidy Contract*) podijeljeni po fazama, to ne dopušta podjelu postupaka nabave samo po sebi, s obzirom da su obje faze dio istog projekta (cjeline).

U mnogim situacijama projektни partneri će željeti razmotriti provođenje jednog postupka nabave podijeljenog u grupe. Grupe će omogućiti potencijalnim ponuditeljima podnošenje ponuda za jednu grupu, više grupa ili za sve grupe. Takav postupak će, stoga, osigurati najveću transparentnost (s obzirom da će procijenjena vrijednost nabave biti zbroj svih pojedinačnih grupa) i najveću razinu tržišnog natjecanja, pružajući dovoljno fleksibilnosti projektним partnerima.

4.1 Pravila za obveznike Zakona o javnoj nabavi⁵

Europska zajednica postavila je minimalne zahtjeve za javnu nabavu koji se razlikuju ovisno o vrsti institucije koja provodi nabavu te o prirodi nabave i relevantnom sektoru za koji se nabava vrši (posebna pravila su postavljena, na primjer, za ugovore roba, radova ili usluga, ili za nabavu u vodnim, energetske ili sličnim sektorima).

Zakonom o javnoj nabavi Republike Hrvatske⁶ (ZJN) uređuju se postupci sklapanja ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma radi nabave robe, radova ili usluga, pravna zaštita u vezi s tim postupcima. To se odnosi na javne naručitelje i sektorske naručitelje, kao što je propisano u člancima 5. – 7. Zakona o javnoj nabavi. Međutim, odnosi se i na druge subjekte kako je propisano ZJN-om, osobito one definirane u članku 39. ZJN-a.

⁵ Obveznici Zakona o javnoj nabavi su javni i sektorski naručitelji u smislu članaka 5., 6. i 7. Zakona o javnoj nabavi Republike Hrvatske. Ta se pravila također primjenjuju pri dodjeljivanju ugovora u skladu s člankom 39. Zakona o javnoj nabavi Republike Hrvatske. Ako je Zakon o javnoj nabavi izmijenjen ili poništen, primjenjuju se odredbe važećeg Zakona o javnoj nabavi kojim se definiraju obveznici Zakona, odnosno javni i sektorski naručitelji.

⁶ Narodne novine br. 120/2016.

U okviru programa Europske teritorijalne suradnje, navedeni subjekti su obvezni slijediti pravila o javnoj nabavi kada kupuju robu, usluge i javne radove⁷.

U tom smislu, svi pragovi za provedbu postupaka javne nabave primjenjuju se kao što je propisano Zakonom o javnoj nabavi.

Nužno je napomenuti da se za svaku nabavu, neovisno o njenoj vrijednosti, primjenjuju ista temeljna načela javne nabave utvrđena u Ugovoru o funkcioniranju Europske unije (transparentnost, tržišno natjecanje, zabrana diskriminacije i jednak tretman). Dodatno, zakonodavstvo javne nabave dalje se razvija kroz sudsku praksu Europske unije.

„In-house“ ugovaranje

Slučajevi takozvanog “in-house” ugovaranja mogu se pojaviti kad je naručitelj - obveznik Zakona o javnoj nabavi u određenom odnosu s potencijalnim ugovarateljem, kao što je administrativna kontrola, kontrola u smislu aktivnosti koje se provode te financijska kontrola. Iako pravila o javnoj nabavi općenito predviđaju vrlo malo iznimki, moguće je da potencijalni ugovori u kojima su subjekti u ovoj vrsti odnosa, nisu protivni pravilima o javnoj nabavi.

Po definiciji, “in-house” ugovaranje predstavlja ugovorni odnos između subjekata u javnom sektoru pod utvrđenim posebnim uvjetima, odnosno između tijela voljnog nabaviti usluge / robu / radove i subjekta pružatelja (javnopravna tijela ili osobe privatnog prava), koji su pod kontrolom tog istog tijela (administrativna kontrola, kontrola u smislu aktivnosti koje se provode i financijska kontrola).

Kao što je definirano u članku 33. Zakona o javnoj nabavi, Zakon o javnoj nabavi ne primjenjuje se za ugovore koje dodjeljuje javni naručitelj drugoj pravnoj osobi, pod uvjetom da su kumulativno ispunjeni slijedeći uvjeti:

1. nad tom pravnom osobom javni naručitelj samostalno ili zajedno s drugim javnim naručiteljima obavlja kontrolu sličnu onoj koju provodi nad svojim poslovnim jedinicama,
2. pravna osoba pod kontrolom obavlja više od 80% svojih djelatnosti u izvršavanju zadataka koje joj je povjerio jedan ili više javnih naručitelja koji nad njome provode kontrolu ili koje su joj povjerile druge pravne osobe nad kojima jedan ili više tih javnih naručitelja provode kontrolu, i
3. nema izravnog udjela privatnog kapitala u pravnoj osobi pod kontrolom, osim sudjelovanja privatnog kapitala koje je obvezno na temelju odredaba posebnog zakona, u skladu s osnivačkim Ugovorima, a koji nema značajke kontroliranja i blokiranja i koji ne vrši odlučujući utjecaj na tu pravnu osobu.

Inovacije, zelena i socijalna javna nabava

Istraživanja i inovacije, uključujući eko-inovacije i socijalne inovacije, među glavnim su pokretačima budućeg rasta te su stavljeni u središte Strategije Europa 2020. za pametan, održiv i uključiv rast. Naručitelji bi trebali strateški učiniti sve da iskoriste javnu nabavu kako bi potaknuli inovacije. Kupnja inovativnih proizvoda, radova i usluga trebala bi imati ključnu ulogu u poboljšanju učinkovitosti i kvaliteti javnih usluga istodobno adresirajući najvažnije socijalne izazove. To doprinosi postizanju najbolje vrijednosti za javni novac, kao i široj ekonomskoj, okolišnoj i socijalnoj koristi u smislu stvaranja novih ideja i njihovom prenošenju u inovativne proizvode i usluge te na taj način stvaranju održivog ekonomskog rasta.

Ekonomski najpovoljnija ponuda, odnosno ona s najboljim omjerom cijene i kvalitete iz perspektive naručitelja odrediti će se na temelju troška životnog vijeka, te može uključivati najbolji omjer cijene i kvalitete, koji će se

⁷ Navedeno je također u skladu s Direktivom 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća te Delegiranom Uredbom Komisije (EU) 2015/2170 o izmjeni Direktive 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća. Definicija javnopravnih tijela dana je u članku 2. navedene Direktive.

procijeniti na temelju kriterija, uključujući kvalitativne, okolišne i/ili socijalne aspekte, a naručitelje bi se trebalo poticati na izbor kriterija za odabir ponude koji im omogućuju dobivanje visokokvalitetnih radova, roba i usluga koje su optimalno prilagođeni njihovim potrebama.

Naručitelji mogu također postaviti posebne uvjete koji se odnose na način izvršenja ugovora, uz uvjet da su povezani s predmetom nabave (ugovora) i navedeni u Pozivu na dostavu ponuda ili u Dokumentaciji o nabavi. Ti uvjeti mogu sadržavati ekonomska, inovacijska, okolišna ili socijalna pitanja ili pitanja vezana za zapošljavanje.

Pravila o javnoj nabavi dopuštaju da se pri nabavi proizvoda, usluga ili radova u obzir uzmu horizontalni aspekti, kao što su zaštita okoliša, socijalna pitanja (na primjer, unapređenje položaja žena, bolja integracija imigranata) ili osnaživanje inovacija. Sudionici u projektu se stoga potiču na korištenje tih mogućnosti kad god je to moguće.

Neki od primjera kako se ovi čimbenici mogu uključiti u postupke javne nabave su sljedeći:

- Uzimanje u obzir socijalnih čimbenika pri planiranju nabave (tehničke specifikacije), na primjer, uzimanjem u obzir različitih potreba osoba s invaliditetom, različitih potreba žena / muškaraca / mladih / drugih, strukture (ne)zaposlenih, potreba poslodavaca u različitim sektorima / regijama itd.;
- Uzimanjem u obzir inovativnih / energetski štedljivih / niskih troškova životnog vijeka pri izradi uvjeta sposobnosti i kriterija odabira (dostupnost, dizajn za sve korisnike, socijalna, okolišna i inovativna obilježja, proces dostave, trošak emisije stakleničkih plinova i drugih zagađivača itd., na primjer, prednost dana opremi s nižim troškovima održavanja, opremi napravljenoj od materijala koji se mogu reciklirati, niža potrošnja struje, niža razina buke koja bi mogla utjecati na faunu itd.);
- Uključivanjem posebnih odredbi u ugovor s pružateljem usluga, dobavljačem roba ili izvršiteljem radova (npr. predviđanjem da se određeni zadaci izvode putem uključivanja osoba s invaliditetom i određivanjem ugovorne kazne u slučaju da se te odredbe ne poštuju).

Valja imati na umu da u svim slučajevima, kriteriji za odabir (uvjeti sposobnosti) i kriteriji za odabir ponude (kriteriji ekonomski najpovoljnije ponude) trebaju biti povezani i proporcionalni predmetu nabave, trebaju osigurati maksimalnu razinu konkurentnosti te ne smiju biti diskriminatorni ili uzrokovati nejednakost postupanja.

4.2 Pravila za privatne partnere⁸ koji nisu obveznici Zakona o javnoj nabavi

Osim projektnih partnera koji su obveznici Zakona o javnoj nabavi (kao što je gore definirano točkom 4.1), u provedbi ugovora mogu sudjelovati drugi projektni partneri, koji nisu obveznici Zakona o javnoj nabavi.

Usprkos tome, svi projekti u okviru programa Europske teritorijalne suradnje sufinancirani su javnim fondovima koji se trebaju koristiti u skladu s principima učinkovitosti, ekonomičnosti i djelotvornosti. Shodno tome, svi projektni partneri su obvezni slijediti određene procedure kako bi dodijelili ugovor ponuditelju koji nudi najbolju vrijednost za novac ili, prema potrebi, ponuditelju koji nudi najnižu cijenu, osiguravajući odsustvo sukoba interesa. Kako bi bili u skladu s ovim obvezama, takvi „privatni partneri“ trebaju poštovati odredbe navedene u ovom odjeljku.

⁸ Privatni partneri su oni projektni partneri koji nisu javni i sektorski naručitelji u smislu članka 6. i članka 7. Zakona o javnoj nabavi Republike Hrvatske, odnosno na koje se ne primjenjuju pravila pri dodjeljivanju ugovora u skladu s člankom 39. Zakona o javnoj nabavi Republike Hrvatske. Ako je Zakon o javnoj nabavi izmijenjen ili poništen, primjenjuju se odredbe važećeg Zakona o javnoj nabavi kojim se definiraju obveznici Zakona, odnosno javni i sektorski naručitelji.

4.2.1 NAČELA

Privatni partneri će dodijeliti ugovor ponuditelju koji nudi najbolju vrijednost za novac, ili, prema potrebi, ponuditelju koji nudi najnižu cijenu osiguravajući odsustvo sukoba interesa.

Napomena: Privatni partneri se pozivaju na poštivanje načela slobode kretanja roba, načela slobode poslovnog nastana, načela slobode pružanja usluga te načela koja proizlaze iz njih, kao što je načelo tržišnog natjecanja, načelo jednakog tretmana, načelo zabrane diskriminacije, načelo uzajamnog priznavanja, načelo proporcionalnosti i načelo transparentnosti.

Također, u skladu s programskim načelima, privatni partneri se pozivaju na provođenje postupaka nabave na način koji omogućuje učinkovitu nabavu te ekonomično i svrhovito trošenje javnih sredstava.

4.2.2 IZUZEĆA OD PRIMJENE PRAVILA NABAVE

Privatni partneri nisu obvezni primjenjivati pravila nabave u sljedećim ugovorima:

- Ugovori o stjecanju, zakupu ili najmu postojećih građevina, druge nepokretne imovine, zemljišta ili prava koja se njih tiču;
- Ugovori za stjecanje, razvoj, produkciju ili koprodukciju programskog materijala namijenjenog za audiovizualne ili radijske medijske usluge;
- Ugovori za termine radiotelevizijskog ili programskog emitiranja;
- Usluge arbitraže i mirenja;
- Usluge pravnog savjetovanja i pravnog zastupanja od strane odvjetnika;
- Usluge javnih bilježnika kod ovjeravanja i potvrđivanja dokumenata;
- Financijske usluge povezane s vrijednosnim papirima ili drugih financijskih instrumenata;
- Zajmovi i krediti;
- Ugovori o radu;
- Usluge javnog željezničkog prijevoza putnika;
- Troškovi sajamskog prostora, ako su predefimirani u ugovoru o sufinanciranju (*Subsidy Contract*) i nužni za postizanje projektnih rezultata;
- Plaćanje računa / naknada ili drugih troškova propisanih nacionalnim zakonom.

4.2.3 POSTUPCI NABAVE

Postupci navedeni u ovom odjeljku predstavljaju procijenjenu vrijednost nabave bez PDV-a (osim ako nije drugačije navedeno).

	USLUGE / ROBA	RADOVI	OBVEZE
OTVORENI POSTUPAK	200.000,00 HRK ili više	500.000,00 HRK ili više	Dokumentacija o nabavi se objavljuje na mrežnim stranicama partnera te određenim programskim mrežnim stranicama (ako je traženo u programu)
POSTUPAK „TRI REFERENTNE CIJENE“	Manje od 200.000,00 HRK	Manje od 500.000,00 HRK	Postupak „tri referentne cijene“
PREGOVARAČKI POSTUPAK	Posebni slučajevi opisani u 4.2.4. (prag nije važan)		

Za procijenjene vrijednosti nabave niže od programskih pragova (načelo tri referentne cijene) ili ispod 20.000,00 HRK (kada programski prag nije definiran), odnosno za vrijednosti određene internim aktima (uz primjenu strožeg pravila), privatni partneri mogu direktno zaključiti ugovor (ili koristiti narudžbenicu), osiguravajući da su u mogućnosti dokazati omjer cijene i kvalitete, odnosno opravdanost troškova (vidi odjeljak 3.1 ovog dokumenta).

Temeljem načela „tri referentne cijene“ privatnim partnerima se savjetuje postupanje u skladu s preporukama opisanim u odjeljku 3.1.

4.2.4 PREGOVARAČKI POSTUPAK

U sljedećim slučajevima privatni partneri mogu koristiti pregovarački postupak bez objave:

- a) Kada nije dostavljena nijedna ponuda ili nijedna prikladna ponuda u provedenom otvorenom postupku nabave, pod uvjetom da se početni uvjeti ugovora bitno ne mijenjaju;
- b) Kada zbog tehničkih ili umjetničkih razloga ili razloga povezanih sa zaštitom isključivih prava ugovor može izvršiti samo određeni gospodarski subjekt;
- c) Kada je to nužno potrebno npr. ako se zbog razloga iznimne žurnosti izazvane događajima koje privatni partner nije mogao predvidjeti, rokovi u otvorenom postupku ne mogu primijeniti. Okolnosti na koje se poziva za opravdanje iznimne žurnosti ne smiju ni u kojem slučaju biti uzrokovane postupanjem projektnog partnera;
- d) Za dodatne radove / usluge čija ukupna vrijednost ne smije preći 30% vrijednosti osnovnog ugovora, koji nisu bili uključeni u početni projekt niti u osnovni ugovor, ali su zbog nepredviđenih okolnosti postali nužni za isporučivanje usluga / izvođenje radova opisanih u njima, pod uvjetom da se ugovor sklopi s gospodarskim subjektom koji izvršava osnovni ugovor te:
 - ✚ Kada takve dodatne radove / usluge nije moguće tehnički ili ekonomski odvojiti od osnovnog ugovora bez znatnih poteškoća za projektnog partnera, ili
 - ✚ Kada su takvi radovi / usluge, iako odvojivi od izvršenja osnovnog ugovora, nužno potrebni za njegov dovršetak;
- e) Za dodatne isporuke od dobavljača iz osnovnog ugovora koje su namijenjene ili kao djelomična zamjena uobičajene robe ili instalacija ili kao proširenje postojeće robe ili instalacija, ako bi promjena dobavljača obvezala projektnog partnera da nabavi robu koja ima drugačije tehničke značajke što bi rezultiralo nesukladnošću ili nerazmjernim tehničkim poteškoćama u radu i održavanju;
- f) Za kupnju robe po posebno povoljnim uvjetima od dobavljača koji je trajno obustavio poslovne djelatnosti, ili od stečajnog povjerenika ili likvidatora, ili u okviru nagodbe s vjerovnicima ili drugog sličnog postupka prema nacionalnim propisima zemlje sjedišta gospodarskog subjekta.

Pri provedbi pregovaračkog postupka, privatni partneri mogu zaključiti ugovore na temelju samo jedne ponude, pod uvjetom da su sljedeći parametri definirani prije nego je ugovor zaključen:

- ✚ Opis tehničkih specifikacija,
- ✚ Količine,
- ✚ Kriteriji za odabir ponude,
- ✚ Drugi opis predmeta nabave, prema potrebi. To može, na primjer, biti: vrijeme dostave / izvršenja / provedbe, trajanje i vrsta jamstva, opcije plaćanja, drugi uvjeti izvršenja ugovora itd.

Napomena: Privatni partneri mogu koristiti pregovarački postupak, ali trebaju dokazati osnovu za korištenje pregovaračkog postupka. Stoga se partnerima savjetuje da je argumentacija u skladu s gore navedenim pravilima kako bi Tijelo za kontrolu bilo u mogućnosti odobriti postupak nabave, odnosno troškove dodijeljenog ugovora.

4.2.5 OTVORENI POSTUPAK

Otvoreni postupak može se provesti za bilo koju procijenjenu vrijednost nabave.

A) DOKUMENTACIJA

Pri provedbi otvorenog postupka, privatni partneri kao minimum pripremaju sljedeće dokumente:

- Poziv na nadmetanje,
- Dokumentaciju o nabavi (sadrži tehničke specifikacije).

B) OBJAVE

Poziv na nadmetanje treba biti objavljen na mrežnim stranicama partnera te na programskim mrežnim stranicama (ako je tako navedeno u programskim pravilima). Ukoliko projektni partner nema mrežnu stranicu, poziv na nadmetanje se može objaviti na nekoj drugoj mrežnoj stranici (naznačenoj u samom pozivu). Ako projektni partner nema mogućnost objave poziva na mrežnim stranicama, isti se može objaviti i u Narodnim novinama.

Dokumentacija o nabavi treba biti objavljena na način koji omogućuje potpun i neograničen pristup dokumentaciji elektroničkim sredstvima.

Napomena: Smisao načela transparentnosti je objaviti nabavu što većem broju potencijalnih ponuditelja. Stoga je potrebno objaviti Poziv na nadmetanje i Dokumentaciju o nabavi na mrežnim stranicama partnera te na programskim mrežnim stranicama (ako je tako traženo u programu).
U skladu s navedenim, za nabave roba ili usluga ukupne procijenjene vrijednosti 500.000,00 HRK ili više, te za nabavu radova od 1.000.000,00 HRK ili više, Tijelo za kontrolu preporuča da se Poziv na nadmetanje objavi u Narodnim novinama.

Poziv na nadmetanje i Dokumentacija o nabavi objavljuju se istodobno.

C) SADRŽAJ

POZIV NA NADMETANJE

Poziv na nadmetanje treba sadržavati:

1. Ime, adresu i kontakt podatke privatnog partnera, referentni broj postupka,
2. Predmet nabave,
3. Rok za podnošenje ponuda – **treba biti najmanje 20 dana od objave Poziva na nadmetanje,**
4. Mrežnu adresu na kojoj je Dokumentacija o nabavi dostupna (ukoliko nije navedena u sklopu objave Poziva na nadmetanje),
5. Poziv na nadmetanje (ili Dokumentacija o nabavi) može sadržavati procijenjenu vrijednost nabave, ili bilo koji drugi podatak.

DOKUMENTACIJA O NABAVI

Dokumentacija o nabavi sastoji se od:

1. **Tehničkih specifikacija:** Tehničke specifikacije su dio Dokumentacije o nabavi. Tehničke specifikacije opisuju predmet nabave. Trebaju biti transparentne i omogućavati dobivanje ponuda koji nude najbolju vrijednost za novac te su usporedive.
2. **Drugih podataka koje privatni partner nalazi nužnima** – to su, na primjer: mjesto provedbe, količine, rokovi provedbe, zahtjevi vezani za organizaciju i metodologiju provedbe itd.
3. **Osnova za isključenje:**

Privatni partner obavezan je isključiti ponuditelja iz postupka nabave:

1. **Ako je gospodarski subjekt koji ima poslovni nastan u Republici Hrvatskoj ili osoba koja je član upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela ili ima ovlasti zastupanja, donošenja odluka ili nadzora toga gospodarskog subjekta i koja je državljanin Republike Hrvatske, pravomoćnom presudom osuđena za:**
 - (a) **sudjelovanje u zločinačkoj organizaciji, na temelju**
 - članka 328. (zločinačko udruženje) i članka 329. (počinjenje kaznenog djela u sastavu zločinačkog udruženja) Kaznenog zakona
 - članka 333. (udruživanje za počinjenje kaznenih djela), iz Kaznenog zakona („Narodne novine“, br. 110/97., 27/98., 50/00., 129/00., 51/01., 111/03., 190/03., 105/04., 84/05., 71/06., 110/07., 152/08., 57/11., 77/11. i 143/12.)
 - (b) **korupciju, na temelju**

- članka 252. (primanje mita u gospodarskom poslovanju), članka 253. (davanje mita u gospodarskom poslovanju), članka 254. (zlouporaba u postupku javne nabave), članka 291. (zlouporaba položaja i ovlasti), članka 292. (nezakonito pogodovanje), članka 293. (primanje mita), članka 294. (davanje mita), članka 295. (trgovanje utjecajem) i članka 296. (davanje mita za trgovanje utjecajem) Kaznenog zakona

- članka 294.a (primanje mita u gospodarskom poslovanju), članka 294.b (davanje mita u gospodarskom poslovanju), članka 337. (zlouporaba položaja i ovlasti), članka 338. (zlouporaba obavljanja dužnosti državne vlasti), članka 343. (protuzakonito posredovanje), članka 347. (primanje mita) i članka 348. (davanje mita) iz Kaznenog zakona („Narodne novine“, br. 110/97., 27/98., 50/00., 129/00., 51/01., 111/03., 190/03., 105/04., 84/05., 71/06., 110/07., 152/08., 57/11., 77/11. i 143/12.)

(c) prijevaru, na temelju

- članka 236. (prijevara), članka 247. (prijevara u gospodarskom poslovanju), članka 256. (utaja poreza ili carine) i članka 258. (subvencijska prijevara) Kaznenog zakona

- članka 224. (prijevara), članka 293. (prijevara u gospodarskom poslovanju) i članka 286. (utaja poreza i drugih davanja) iz Kaznenog zakona („Narodne novine“, br. 110/97., 27/98., 50/00., 129/00., 51/01., 111/03., 190/03., 105/04., 84/05., 71/06., 110/07., 152/08., 57/11., 77/11. i 143/12.)

(d) terorizam ili kaznena djela povezana s terorističkim aktivnostima, na temelju

- članka 97. (terorizam) članka 99. (javno poticanje na terorizam), članka 100. (novačenje za terorizam), članka 101. (obuka za terorizam) i članka 102. (terorističko udruženje) Kaznenog zakona

- članka 169. (terorizam), članka 169.a (javno poticanje na terorizam) i članka 169.b (novačenje i obuka za terorizam) iz Kaznenog zakona („Narodne novine“, br. 110/97., 27/98., 50/00., 129/00., 51/01., 111/03., 190/03., 105/04., 84/05., 71/06., 110/07., 152/08., 57/11., 77/11. i 143/12.)

(e) pranje novca ili financiranje terorizma, na temelju

- članka 98. (financiranje terorizma) i članka 265. (pranje novca) Kaznenog zakona

- članka 279. (pranje novca) iz Kaznenog zakona („Narodne novine“, br. 110/97., 27/98., 50/00., 129/00., 51/01., 111/03., 190/03., 105/04., 84/05., 71/06., 110/07., 152/08., 57/11., 77/11. i 143/12.)

(f) dječji rad ili druge oblike trgovanja ljudima, na temelju

- članka 106. (trgovanje ljudima) Kaznenog zakona

- članka 175. (trgovanje ljudima i ropstvo) iz Kaznenog zakona („Narodne novine“, br. 110/97., 27/98., 50/00., 129/00., 51/01., 111/03., 190/03., 105/04., 84/05., 71/06., 110/07., 152/08., 57/11., 77/11. i 143/12.), ili

ako je gospodarski subjekt koji nema poslovni nastan u Republici Hrvatskoj ili osoba koja je član upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela ili ima ovlasti zastupanja, donošenja odluka ili nadzora toga gospodarskog subjekta i koja nije državljanin Republike Hrvatske pravomoćnom presudom osuđena za kaznena djela iz točke 1. podtočaka od a) do f) ovoga stavka i za odgovarajuća kaznena djela koja, prema nacionalnim propisima države poslovnog nastana gospodarskog subjekta, odnosno države čiji je osoba državljanin, obuhvaćaju razloge za isključenje iz članka 57. stavka 1. točaka od (a) do (f) Direktive 2014/24/EU.

2. Ako gospodarski subjekt nije ispunio obveze plaćanja dospjelih poreznih obveza i obveza za mirovinsko i zdravstveno osiguranje:

1. u Republici Hrvatskoj, ako gospodarski subjekt ima poslovni nastan u Republici Hrvatskoj, ili
2. u Republici Hrvatskoj ili u državi poslovnog nastana gospodarskog subjekta, ako gospodarski subjekt nema poslovni nastan u Republici Hrvatskoj.

Napomena: Upute za dokazivanje nepostojanja osnova isključenja predložene su u prilogu ovog dokumenta (Dokumentacija o nabavi).

4. Kriterija odabira

Kriterij odabira je ili:

- a. Najniža cijena, ili
- b. Ekonomski najpovoljnija ponuda / Najbolja vrijednost za novac.

Najbolja vrijednost za novac može uključivati kriterije koji:

- a. su vezani za predmet nabave, i
- b. mogu biti kvantificirani, te trebaju uključivati relativni značaj koji privatni partner daje svakom kriteriju.

Najbolja vrijednost za novac može uključivati kriterije kao što su:

- + kvaliteta, uključujući tehničku vrijednost, estetske i funkcionalne značajke, dostupnost, rješenje za sve korisnike, društvene, okolišne i inovativne značajke te trgovanje i uvjete trgovanja,
- + organizacija, kvalifikacije i iskustvo osoblja angažiranog na izvršenju određenog ugovora, ako kvaliteta angažiranog osoblja može značajno utjecati na razinu uspješnosti izvršenja ugovora,
- + usluga nakon prodaje i tehnička pomoć, uvjeti isporuke kao što su datum isporuke, proces isporuke i rok isporuke ili rok izvršenja.

Napomena: Smatra se da su kriteriji povezani s predmetom ugovora ako se odnose na radove, robu ili usluge koje se pružaju u okviru tog ugovora u bilo kojem aspektu i u bilo kojoj fazi njihovog životnog vijeka, uključujući čimbenike obuhvaćene u određenom postupku proizvodnje, nabave ili trgovine tim radovima, robom ili uslugama, ili u određenom postupku za drugu fazu njihovog životnog ciklusa.

Trošak životnog ciklusa obuhvaća:

- + troškove uporabe kao što je potrošnja energije i drugih resursa,
- + troškove održavanja,
- + troškove kraja životnog vijeka kao što su troškovi prikupljanja i recikliranja,
- + troškove pripisane okolišnim vanjskim učincima povezanim s proizvodom, uslugom ili radovima tijekom njihovog životnog vijeka, ako se može odrediti i provjeriti njihova novčana vrijednost (kao što su troškovi emisije stakleničkih plinova i emisije drugih zagađivača te ostale troškove zbog ublažavanja klimatskih promjena).

Sadržaj Dokumentacije o nabavi:

Privatni partner treba uzeti u obzir preduvjete za izbor zadovoljavajućeg ugovaratelja, kao i koje podatke želi pružiti potencijalnim ponuditeljima kako bi dobio (najkvalitetnije) ponude.

Slijedom toga, privatni partner može smatrati potrebnim detaljnije opisati tehničke specifikacije, ili dopustiti varijacije. Također može smatrati potrebnim dopuniti tehničke specifikacije nacrtima, projektnim dokumentima, skicama, modelima, primjerima i slično.

Uzevši u obzir mogućnosti izrade tehničke specifikacije, privatni partner može razmotriti da u njih uključi sljedeće:

- + Minimalne kriterije za odabir (uvjete sposobnosti) za ponuditelje – uvjeti sposobnosti koriste se kako bi privatni partner imao veću sigurnost da ponuditelj posjeduje sposobnost (kapacitet) za provedbu ugovora (npr. ponuditelj koji ima prethodno iskustvo u izvršenju ugovora u određenom području, koji ima na raspolaganju određeni tip stručnjaka, koji ima dovoljne financijske resurse u slučaju radova itd.);
- + Osnove za isključenje – dodatno na gore navedene obvezne osnove za isključenje, privatni partner može odlučiti isključiti mogućnost da dobije ponuditelja koji je bankrotirao, koji je u stečajnom postupku itd.;
- + Jamstva – privatni partner može tražiti, na primjer jamstvo za ozbiljnost ponude, jamstvo za uredno izvršenje ugovora itd.;
- + Podatke o jeziku ponuda, o načinu dostave ponuda itd.;
- + Podatke o uvjetima odbijanja ponuda (na primjer, nepoštivanje zahtjeva Dokumentacije o nabavi, ponude koje nisu ponudile tražene usluge / robu / radove, ponude koje sadrže odredbe koje se razlikuju od onih navedenih u Dokumentaciji o nabavi, koje su suprotne interesima privatnog partnera, ponude koje ne sadrže traženo jamstvo za ozbiljnost ponude itd.);
- + Obrazac ugovora i uvjete za potpisivanje ugovora (a koji postaje obavezan za ponuditelje, čime se izbjegavaju potencijalna buduća neslaganja vezano za sadržaj ugovora s odabranim ponuditeljem).

Nazivi robnih marki (tzv. brendova) u tehničkim specifikacijama:

Opće je pravilo da u javnoj nabavi nazivi robnih marki (tzv. brendova) nisu dopušteni, osim u slučajevima u kojima se predmet nabave ne može drugačije opisati. Međutim, ukoliko se navodi naziv robne marke (*brand name*), nužno je navesti i izraz "ili jednakovrijedan".

Naručitelj je u ovom slučaju obavezan u dokumentaciji o nabavi navesti kriterije mjerodavne za ocjenu jednakovrijednosti predmeta nabave.

Svakako predlažemo izbjegavati upućivanje na određenu marku, izvor ili tip, s obzirom na to da je dosadašnje iskustvo pokazalo da naručitelji vrlo rijetko uspiju dokazati opravdanost takvog korištenja jer najčešće sama činjenica da su raspisani kriteriji jednakovrijednosti (što su u pravilu zapravo minimalne tražene tehničke karakteristike predmeta) upućuje na zaključak da je upućivanje na određenu marku / izvor i sl. neopravdano i bespotrebno.

- ✚ **PODJELA U GRUPE** - Predmet nabave može u Dokumentaciji o nabavi biti podijeljen u grupe. Ponuditeljima pritom treba biti omogućeno podnošenje ponude za jednu grupu, više grupa ili za sve grupe. Ugovori se mogu zaključiti za svaku grupu zasebno. Procijenjena vrijednost nabave izračunava se kao zbroj svih pojedinačnih grupa.

Napomena: Ako se postupak ponavlja – na primjer, u originalnom otvorenom postupku nabave za 5 grupa procijenjena vrijednost nabave bila je 600.000,00 HRK, ali nije zaprimljena nijedna ponuda za grupu br. 3 procijenjene vrijednosti 25.000,00 HRK. U ponovljenom postupku za grupu br. 3, privatni partneri mogu provesti postupak primjenjiv za procijenjenu vrijednost ove pojedinačne grupe (25.000,00 HRK) te nije potrebno ponavljati originalni otvoreni postupak.

D) ODBOR ZA OCJENJIVANJE

Privatni partner imenuje internom odlukom Odbor za ocjenjivanje za određeni postupak. Odbor za ocjenjivanje sastoji se od najmanje dva člana.

E) SUKOB INTERESA

Predstavnici privatnog partnera u postupku nabave, kao što je definirano u ovom odjeljku, ne smiju biti u sukobu interesa s ponuditeljima, odnosno ugovarateljima. Privatni partner je obavezan poduzeti prikladne mjere da učinkovito spriječi, prepozna i ukloni sukobe interesa u vezi s postupkom nabave kako bi se izbjeglo narušavanje tržišnog natjecanja i osiguralo jednako postupanje prema svim gospodarskim subjektima. Shodno tome, potpisuju izjavu.

Za potrebe ovog dokumenta, sukob interesa postoji u sljedećim slučajevima:

- I. Sljedeći odnosi privatnih partnera i gospodarskih subjekata smatrat će se sukobom interesa:
 - a. ako predstavnik privatnog partnera istovremeno obavlja upravljačke poslove u gospodarskom subjektu, ili
 - b. ako je predstavnik privatnog partnera vlasnik poslovnog udjela, dionica odnosno drugih prava na temelju kojih sudjeluje u upravljanju odnosno u kapitalu tog gospodarskog subjekta s više od 0,5%.
- II. Predstavnikom privatnog partnera smatra se:
 - a. čelnik te član upravnog, upravljačkog i nadzornog tijela naručitelja,
 - b. član Odbora za ocjenjivanje u pojedinom postupku nabave,
 - c. druga osoba koja je uključena u provedbu ili koja može utjecati na odlučivanje u postupku nabave, i
 - d. osobe iz točaka a., b. i c. ovoga stavka kod pružatelja usluga nabave koji djeluju u ime naručitelja.

- III. Privatni partneri ne smiju sklapati ugovore o nabavi s gospodarskim subjektima s kojima postoji sukob interesa u svojstvu ponuditelja, člana zajednice gospodarskih subjekata i podugovaratelja.
- IV. Točka III. primjenjuje se i u slučaju kada je u odnosu s gospodarskim subjektom (iz točke I.) i povezana osoba predstavnika privatnog partnera. Povezane osobe su srodnici po krvi u pravoj liniji ili u pobočnoj liniji do četvrtog stupnja, srodnici po tazbini do drugog stupnja, bračni ili izvanbračni druga, bez obzira na to je li brak prestao, te posvojitelji i posvojenici predstavnika privatnog partnera.
- V. Točka IV. ne primjenjuje se u slučaju kada je povezana osoba predstavnika privatnog partnera poslovne udjele, dionice odnosno druga prava na temelju kojih sudjeluje u upravljanju odnosno u kapitalu gospodarskog subjekta s više od 0,5 % stekla u razdoblju od najmanje dvije godine prije imenovanja odnosno stupanja na dužnost predstavnika privatnog partnera s kojim je povezana. Primjena ove odredbe ne dovodi u pitanje druge obveze koje se u tim slučajevima odnose na obveznike primjene posebnog propisa o sprječavanju sukoba interesa.
- VI. Točka III. primjenjuje se i ako je predstavnik privatnog partnera ili povezana osoba predstavnika privatnog partnera prenijela svoje udjele u vlasništvu na drugu osobu ili posebno tijelo (povjerenika) sukladno posebnim propisima o sprječavanju sukoba interesa.

F) OPIS POSTUPKA NABAVE

Nakon objave Poziva na nadmetanje i Dokumentacije o nabavi, a prije isteka roka za podnošenja ponuda, privatni partner može izmijeniti Poziv na nadmetanje i/ili Dokumentaciju o nabavi (također, rok za podnošenje ponuda može biti produžen).

- ✚ Nakon isteka roka za dostavu ponuda, Odbor za ocjenjivanje provodi pregled i ocjenu (evaluaciju) ponuda.
- ✚ Odbor za ocjenjivanje:
 1. Potvrđuje da su ponude u skladu s Dokumentacijom o nabavi.
 2. Rangira ponude prema kriterijima odabira.

Sve ponude mogu biti dopunjene na zahtjev Odbora za ocjenjivanje (pojašnjenje ponude).

Napomena: Najbolje prakse u javnoj nabavi dopuštaju da ponude budu dopunjene s određenim dokumentima koji su traženi Dokumentacijom o nabavi, npr. vezanim za osnove za isključenje i kriterije za odabir (uvjete sposobnosti). Međutim, ne dopuštaju da se ponude dopune ili izmjene na način koji bi doveo do pregovaranja u vezi s kriterijem za odabir ponude ili ponuđenim predmetom nabave.

Ako su informacije ili dokumentacija koje je ponuditelj trebao dostaviti nepotpuni ili pogrešni ili se takvima čine ili ako nedostaju određeni dokumenti, privatni partner može, poštujući načela jednakog tretmana i transparentnosti, zahtijevati od dotičnih ponuditelja da dopune, razjasne, upotpune ili dostave nužne informacije ili dokumentaciju u primjerenom roku.

Također, najbolje prakse u javnoj nabavi pokazuju da ponude mogu biti prihvaćene u slučajevima kada u njima postoje formalne greške, ali ako su te greške takve prirode da ne dovode u pitanje integritet i sadržaj ponude.

Na primjer, moguć je slučaj da privatni partner traži jamstvo za ozbiljnost ponude u originalu i u kopiji. Ponuditelj dostavlja original jamstava, ali nečitku kopiju. Privatni partner ne bi trebao odbiti takvu ponudu s obzirom da se očigledno postigla stvarna svrha zahtjeva (dobivanje jamstva za ozbiljnost ponude) te da ta formalna greška ni na koji način ne utječe na samu ponudu. Mogući su slični slučajevi, na primjer:

- Ako ponuda nije potpisana (može se tražiti naknadno potpis),
- Ako dostavljeno jamstvo ne pokriva sve tražene slučajeve ili mu valjanost ne odgovara traženom roku (moguće je tražiti dostavljanje novog jamstva),
- Ako je dostavljen manji broj kopija ponude nego što je traženo,
- U slučaju krivog numeriranja u ponudi,
- U slučaju da je ponuda propisno potpisana, ali nije dodatno potpisana ili parafirana na drugim mjestima (čak i ako je traženo),
- Ako privatni partner očigledno može zaključiti što je sadržaj ponude.

Očigledno je da ovim primjerima, postupanje Odbora za ocjenjivanje omogućuje učinkovitu javnu nabavu te ekonomično i svrhovito trošenje javnih sredstava (prihvaćajući ponudu koja nudi najbolju vrijednost za novac).

 Odbor za ocjenjivanje odbija ponude sukladno odredbama Dokumentacije o nabavi.

Odredbe za odbijanje ponude mogu biti sljedeće:

Naručitelj može odbiti ponudu npr. ako je na temelju rezultata pregleda i ocjene ponuda i provjere uvjeta utvrdio da je ponuda neprihvatljiva - koja ne ispunjava kriterije za kvalitativni odabir gospodarskog subjekta, koja nije sukladna Dokumentaciji o nabavi, koja je primljena izvan roka za dostavu ponuda, gdje postoje dokazi o tajnom sporazumu ili korupciji, koja nije rezultat tržišnog natjecanja, gdje je naručitelj utvrdio da je izuzetno niska, ponuda ponuditelja koji nije prihvatio ispravak računске pogreške, koja ne može zadovoljiti potrebe i zahtjeve naručitelja (dodatno, npr. ako nije u skladu s primjenjivim obvezama u području prava okoliša, socijalnog i radnog prava, uključujući kolektivne ugovore, a osobito obvezu isplate ugovorene plaće, ili odredbama međunarodnog prava okoliša, socijalnog i radnog prava navedenim u Prilogu XI. Zakona o javnoj nabavi, osim u slučaju izuzetno niske ponude što bi predstavljalo opravdan razlog za odbijanje ponude.

Napomena: Ako ponuda sadrži izuzetno nisku cijenu, privatni partner može odbiti takvu ponudu temeljeno na činjenici da takve cijene stvaraju opravdanu sumnju u mogućnost dostave robe, izvršenja radova ili pružanja usluga koje su predmetom ugovora.

Bez obzira na navedeno, prije odbijanja takve ponude, privatni partner treba od ponuditelja tražiti pisano objašnjenje s podacima o sastavnim elementima ponude koje smatra bitnima za izvršenje ugovora. Ti podaci mogu se posebno odnositi na:

- 1) ekonomičnost u načinu gradnje, proizvodnom procesu ili pružanju usluga,
- 2) izabrana tehnička rješenja i/ili iznimno povoljne uvjete koji su dostupni ponuditelju pri izvođenju radova, isporuci robe ili pružanju usluga,
- 3) originalnost radova, robe ili usluga koje nudi ponuditelj,
- 4) pridržavanje odredaba koje se odnose na zaštitu okoliša, zaštitu radnoga mjesta i radne uvjete koje su na snazi u mjestu na kojem će se izvoditi radovi, pružati usluge ili isporučivati roba, a posebno vezano uz obvezu isplate ugovorene plaće,
- 5) mogućnost da ponuditelj prima državnu potporu.

Ako privatni partner utvrdi da je ponuda izuzetno niska jer je ponuditelj primio državnu potporu, od ponuditelja traži objašnjenje, te smije tu ponudu odbiti tek ako ponuditelj nije u mogućnosti dokazati da je potpora zakonito dodijeljena.

 Odbor za ocjenjivanje priprema Zapisnik o pregledu i ocjeni ponuda (evaluacijski izvještaj). Zapisnik sadrži najmanje sljedeće informacije:

- 1) Naziv i sjedište privatnog partnera, referentni broj nabave,

- 2) Krajnji rok za dostavu ponuda,
- 3) Broj zaprimljenih ponuda, nazive i adrese ponuditelja, ponuđene cijene,
- 4) Informaciju o potpunosti i prihvatljivosti ponuda,
- 5) Informacije o pojašnjenjima i dopunama ponuda,
- 6) Razloge isključenja ponuda,
- 7) Detaljne informacije o rangiranju ponuda (podatke o tome kako su dodjeljivani bodovi, ukoliko je primjenjivo),
- 8) Naziv odabranog ponuditelja,
- 9) Datum početka i završetka postupka pregleda i ocjene,
- 10) Imena članova Odbora za ocjenjivanje, njihove potpise i Deklaracije o odsustvu sukoba interesa,
- 11) Prilog: Poziv na nadmetanje, Dokumentaciju o nabavi, dokaz objave zaprimljene ponude, svu komunikaciju s ponuditeljima, sve izmjene Poziva na nadmetanje i Dokumentacije o nabavi.

✚ Odbor za ocjenjivanje priprema Odluku o odabiru. Odluka o odabiru sadrži:

- 1) Ime i adresu odabranog ponuditelja,
- 2) Cijenu,
- 3) Datum i potpis osobe ovlaštene za zastupanje privatnog partnera.

✚ Odbor za ocjenjivanje obavještava odabranog ponuditelja o Odluci o odabiru. Također, obavještava neuspješne ponuditelje o Odluci o odabiru, kao i o razlozima zbog kojih njihova ponuda nije bila odabrana. To se može učiniti putem elektroničke pošte, a dokazi o tome se trebaju sačuvati.

✚ Privatni partner zaključuje ugovor s odabranim ponuditeljem. Ne postoji obavezan obrazac ili sadržaj, ali sadržaj ugovora ne smije biti protivan odredbama Dokumentacije o nabavi.

✚ Odbor za ocjenjivanje može poništiti postupak ako, na primjer, nije zaprimljena nijedna ponuda, ili ako su sve ponude bile neprihvatljive, ako su sve ponude bile iznad procijenjene vrijednosti nabave itd. U tom slučaju donosi se Odluka o poništenju.

✚ U slučaju žalbe u postupku ocjenjivanja, privatni partner trebao bi pružiti zadovoljavajući odgovor i objašnjenje te postupiti na način da žalbu prihvati ili odbije. U slučaju prihvaćanja žalbe, moguće je da se postupak nabave i/ili ocjenjivanja vrati u prethodno stanje / fazu. U svakom slučaju, žalba ne znači automatsku obustavu postupka nabave te ne sprječava privatnog partnera da zaključi ugovor s odabranim ponuditeljem.

4.2.6 PROVEDBA UGOVORA

Ugovor se treba provesti u skladu s uvjetima postavljenim u Dokumentaciji o nabavi i odabranoj ponudi.

Izmjene ugovora su dopuštene. Međutim, nisu dopuštene izmjene koje su takve prirode da bi, u slučaju da su postojale prije te da su bile unesene u Dokumentaciju o nabavi, izmijenile uvjete odabira u trenutku kada je donesena Odluka o odabiru i potpisan ugovor (molimo također vidjeti odjeljak 5 za najčešće greške i odjeljak 6.2.3. za moguće posljedice).

U bilo kojem slučaju ugovorne strane mogu tražiti promjenu ili čak raskid ugovora, ako nakon potpisa ugovora dođe do pojave izvanrednih okolnosti, koje nije bilo moguće predvidjeti u vrijeme ugovaranja, a koje bi jednoj strani značajno otežalo provedbu ili bi u takvim okolnostima jedna strana doživjela značajne gubitke kao rezultat provedbe.

5. NAJČEŠĆE GREŠKE U POSTUPCIMA NABAVE

Iskustva programa financiranih sredstvima ESIF-a pokazala su da su sljedeće greške najčešće u postupku nabave:

Faza pripreme Dokumentacije o nabavi:

- ✚ Nedovoljna razina objave, uključujući slučajeve neopravdane podjele ugovora za robu / radove / usluge. Takvi slučajevi ugrožavaju načelo transparentnosti i uzrokuju nižu razinu tržišnog natjecanja (na primjer, izravan odabir bez ikakvog prethodnog Poziva, ili Pozivanje samo na nacionalnoj razini umjesto na razini EU),
- ✚ Neopravdano skraćivanje rokova za podnošenje ponuda,
- ✚ Korištenje uvjeta sposobnosti i kriterija odabira koji:
 - nisu povezani s predmetom nabave (na primjer, za dostavu laboratorijske opreme traži se prethodno iskustvo u programiranju),
 - su nerazmjerni predmetu nabave (na primjer, za manje popravke traži se prethodno iskustvo u građenju nebodera),
 - su netransparentni (takvi da stvaraju neopravdane prepreke tržišnom natjecanju, odnosno onemogućuju potencijalne ponuditelje da budu upoznati sa svim uvjetima postupka nabave i odabira ponuda),
 - su diskriminatorni (na primjer, takvi da ograničavaju tržišno natjecanje postavljanjem kriterija koji su pre-specifični, primjerice posjedovanje iskustva u određenom području kako bi se proveo opći trening o npr. „Cloud“ tehnologijama),
- ✚ Korištenje uvjeta sposobnosti kao kriterija odabira (na primjer, korištenje broja prethodno provedenih projekata od strane ponuditelja kako bi se dodijelio ugovor, ili korištenje kriterija većeg godišnjeg prihoda za dodjelu ugovora),
- ✚ Priprema tehničkih specifikacija koje su pre-specifične, zbog čega nije osigurana jednaka mogućnost pristupanja svim ponuditeljima ili koje uzrokuju stvaranje neopravdanih prepreka većoj razini tržišnog natjecanja,
- ✚ Nedovoljno precizno definiranje predmeta nabave (ograničavanje razine tržišnog natjecanja tako što se onemogućuje da potencijalni ponuditelji unaprijed budu upoznati sa svim uvjetima nabave i kriterijima odabira).

Faza ocjenjivanja ponuda:

- ✚ Izmjena kriterija u fazi ocjenjivanja koja rezultira time da su ponuditelji stavljani u povoljniji ili manje povoljan položaj,
- ✚ Korištenje kriterija koji se razlikuju od onih objavljenih u Dokumentaciji o nabavi,
- ✚ Dopuštanje izmjena ponuda ili slično postupanje koje rezultira nejednakim tretmanom ponuditelja,
- ✚ Nezakonito pregovaranje tijekom postupka odabira.

Faza provedbe ugovora:

- ✚ Izmjene elemenata ugovora ili smanjenje obujma ugovora u odnosu na Dokumentaciju o nabavi, a koje je moglo utjecati na podnošenje ponuda i njihov odabir (na primjer, u slučaju da su novi uvjeti bili poznati u vrijeme podnošenja ponuda, utjecali bi na postupak jer bi se dostavljale drugačije ponude ili bi drugi ponuditelji bili u prilici podnijeti ponudu),
- ✚ Nezakonita nabava dodatnih roba / radova / ili usluga (npr. pregovarački postupak u odsustvu obveznih razloga za korištenje istog).

Napomena: Projektnim partnerima se preporuča da obrate posebnu pažnju na gore navedena odstupanja kako se ista ne bi ponovila prilikom provođenja procedura nabave.

6. POSLJEDICE NEPOŠTIVANJA PRAVILA NABAVE

Za sve projektne partnere, Tijelo za kontrolu vrši provjeru poštivanja pravila nabave. Projektne partneri trebaju osigurati da su svi postupci nabave dokumentirani i provedeni u skladu s pravilima. Prilikom odobravanja troškova nabave, moguća je provedba dodatnih provjera, kao i terenskih provjera od strane Tijela za kontrolu.

Napomena: Za javne partnere, Tijelo za kontrolu vrši provjeru postupka nabave neovisno o potencijalnoj žalbi i / ili rješenju koje izdaje Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave.

U slučajevima neusklađenosti s pravilima nabave projektne partneri riskiraju gubitak dijela sredstava.

6.1 Primjena financijskih korekcija

Ukoliko se uoči greška u provođenju postupaka nabave, Tijelo za kontrolu ima mogućnost primjene financijskih korekcija. Financijske korekcije je moguće primijeniti u slučajevima u kojima se može utvrditi da su greške utjecale na proces nabave, što je rezultiralo time da se ugovor nije dodijelio ponuditelju koji je nudio najbolju vrijednost za novac (ili onom ponuditelju koji je nudio najnižu cijenu), a da je pritom osigurao odsustvo sukoba interesa.

Za obveznike Zakona o javnoj nabavi kao i za privatne partnere (koji nisu obveznici Zakona o javnoj nabavi), ukoliko je uočena greška u provođenju postupaka nabave, primjenjuje se Odluka Komisije od 14. svibnja 2019. o utvrđivanju smjernica za određivanje financijskih ispravaka koji se u slučaju nepoštivanja primjenjivih pravila o javnoj nabavi primjenjuju na izdatke koje u okviru podijeljenog upravljanja financira Unija (C(2019) 3452).

Napomena: Važno je istaknuti da su stope financijskih korekcija određene ne prejudicirajući mogućnost da je bilo koji slučaj povezan s prijevarom te da će se u tom slučaju voditi odgovarajući postupak pred nadležnim tijelom.

7. PRILOZI

- 7.1 Poziv na nadmetanje za privatne partnere
- 7.2 Dokumentacija o nabavi za privatne partnere
- 7.3 Izjava o nepristranosti, povjerljivosti i nepostojanju sukoba interesa
- 7.4 Odluka o poništenju za privatne partnere
- 7.5 Zapisnik o pregledu i ocjeni ponuda za privatne partnere
- 7.6 Odluka o odabiru za privatne partnere
- 7.7 Savjeti za pripremu tehničkih specifikacija
- 7.8 Savjeti za izradu kriterija najboljeg omjera cijene i kvalitete